

นิพนธ์ต้นฉบับ

Original article

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกับทักษะซอฟต์แวร์สกีล ของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทรา

ญาณันธร กราบทิพย์ ส.ด.*

พันธะกานต์ ยืนยง ส.ม.**

* วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์
สถาบันพระบรมราชชนก

** คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ติดต่อผู้เขียน: พันธะกานต์ ยืนยง Email: yy.phanthakan@gmail.com

วันรับ:	7 มิ.ย. 2567
วันแก้ไข:	11 พ.ย. 2568
วันตอบรับ:	19 พ.ย. 2568

บทคัดย่อ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง คือภาวะผู้นำที่สามารถปรับตัว และเปลี่ยนแปลงไปสู่ทิศทางที่เหมาะสม ทำให้ทีมสามารถก้าวข้ามคลื่นการเปลี่ยนแปลงด้วยความยืดหยุ่น และการปรับตัว ซึ่งทักษะซอฟต์แวร์สกีลจะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ผู้นำสามารถจัดการกับอุปสรรค และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงได้ อย่างเหมาะสม การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ภาคตัดขวางเพื่อศึกษาระดับ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่าง คือ ประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 284 คน จากสูตรคำนวณของ Krejcie และ Morgan เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และทักษะซอฟต์แวร์สกีล ของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และส่วนที่ 3 ทักษะซอฟต์แวร์สกีล ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.994 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา สถิติสัมพันธ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสถิติ multiple regression analysis ด้วยวิธี stepwise กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษา พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และทักษะซอฟต์แวร์สกีล อยู่ในระดับมาก ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ขณะที่ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงรายด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก ได้แก่ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นทางปัญญา นอกจากนี้ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลทางบวกต่อทักษะซอฟต์แวร์สกีล คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นทางปัญญา โดยใช้เป็นตัวทำนายทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ร้อยละ 74.8 มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.278 ดังนั้น การเพิ่มพูนทักษะความรู้ในด้านภาวะผู้นำ และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง จะเป็นการพัฒนาศักยภาพของประธาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้สูงขึ้น และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้อย่างเต็มความสามารถ

คำสำคัญ: ทักษะซอฟต์แวร์สกีล; ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน; ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

บทนำ

ปัจจุบันกำลังโลกกำลังก้าวเข้าสู่ยุคที่เทคโนโลยีและสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การมีผู้นำที่สามารถปรับตัวและนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่ทิศทางที่เหมาะสมมีความสำคัญอย่างมาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง คือคุณลักษณะและทักษะที่ผู้นำต้องการเพื่อนำโครงการหรือองค์การผ่านการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ⁽¹⁾ ผู้นำที่ยอดเยี่ยมจะทำหน้าที่เปรียบเสมือนเข็มทิศที่ช่วยชี้แนวทางให้กับองค์กรและทีมให้สามารถก้าวข้ามคลื่นการเปลี่ยนแปลงด้วยความยืดหยุ่น และขีดความสามารถในการปรับตัว เป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้นำสามารถบริหารองค์กรหรือกลุ่มให้ผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรม และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล⁽²⁾ ซึ่งจะช่วยนำองค์กรในการรับมือกับปัญหาที่ซับซ้อน และแก้ปัญหาเชิงเทคนิค รวมถึงชี้แนะผู้ใต้บังคับบัญชาให้เติบโต และเผชิญหน้ากับความไม่แน่นอนอย่างเหมาะสม⁽³⁾ พร้อมทั้งจะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม เพื่อประสบความสำเร็จในการนำองค์กรผ่านการเปลี่ยนแปลง โดยมีผู้นำต้องมีความเข้าใจถึงระดับของปัญหาและวิธีการที่เหมาะสม คุณลักษณะและภาวะของผู้นำที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการพัฒนาที่เหมาะสมในองค์การการศึกษา การเสริมสร้างทักษะและความสามารถในการเป็นผู้นำที่มีคุณภาพพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่มีความเหมาะสม⁽⁴⁾

ทักษะซอฟต์แวร์ (soft skills) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยส่งเสริมภาวะผู้นำและการปรับตัวให้เกิดประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทักษะเหล่านี้ครอบคลุมทั้งด้านการสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์ การปรับตัว การจัดการเวลา และการโน้มน้าวใจ ซึ่งล้วนแต่สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้จากประสบการณ์ตรงหรือผ่านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น⁽⁵⁾ ทักษะซอฟต์แวร์ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการประสบความสำเร็จในองค์กรและสังคมในยุคปัจจุบัน ทักษะเหล่านี้รวมถึงความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคล การทำงาน

ร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา และการคิดเชิงบวก นอกจากนี้งานวิจัยในประเทศไทย เช่น การศึกษาของวไลรนามศรี และธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน⁽⁶⁾ ที่พบว่าซอฟต์แวร์สกีลเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สามารถทำหน้าที่ได้อย่างราบรื่นและเป็นแบบอย่างให้ชุมชนสิ่งที่สำคัญต่อการเตรียมความพร้อมของบุคคลในชีวิตจริง⁽⁷⁾ รวมถึงการสำรวจทักษะที่ช่วยในการสร้างคุณค่าและความสำเร็จในอาชีพ เช่น การสื่อสารระหว่างบุคคล การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา การคิดเชิงบวก และการบริหารจัดการ

ในบริบทของประเทศไทย ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ประธาน อสม.) คือผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม อสม. ในระดับหมู่บ้าน ตำบล หรืออำเภอ โดยได้รับการแต่งตั้งจากกระทรวงสาธารณสุข มีบทบาทสำคัญในการดูแลสุขภาพประชาชนระดับปฐมภูมิ มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชน และมีหน้าที่แก้ไขข้อขัดแย้ง กระจายข่าวดี ขี้บริการ ประสานงานสาธารณสุข บำบัดทุกข์ประชาชน ดำรงตนเป็นตัวอย่างที่ดี โดยมีหน้าที่หลากหลาย เช่น การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสุขภาพ การส่งต่อผู้ป่วย การให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้าน การเฝ้าระวังโรคระบาด และการสื่อสารข่าวสารสาธารณสุขระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนในหมู่บ้าน อีกทั้งยังเป็นส่วนสำคัญของระบบสาธารณสุขมูลฐาน และมีบทบาทในการเตรียมและริเริ่มมาตรการทางสังคมใหม่ ๆ ที่จะมีส่วนต่อการจัดและลดปัญหาทางสุขภาพ⁽⁸⁾ ประธาน อสม. จึงเปรียบเสมือน “ผู้นำท้องถิ่น” ที่มีบทบาทสำคัญทั้งในเชิงบริหารจัดการและการสื่อสารเชิงสุขภาพ ในยุคที่ความรู้สุขภาพและความซับซ้อนของโรคเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น การรับมือกับ COVID-19 ความสามารถในการปรับตัวสื่อสาร และบริหารทีมอย่างมีประสิทธิภาพจึงยิ่งมีความสำคัญ

แม้จะมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และทักษะซอฟต์แวร์จะมีอยู่มากในระดับสากล แต่สำหรับการศึกษาในประเทศไทยยังมีการศึกษาจำนวนน้อย

โดยการศึกษาเป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและซอฟต์แวร์สกีลในประธาน อสม. โดยเฉพาะในบริบทจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งมีบริบทชุมชนที่มีทั้งพื้นที่ชุมชนเมือง และชนบท ทำให้การดำเนินการรวมถึงการปรับตัวในการทำงานที่แตกต่างกัน จึงเป็นเหตุผลที่ต้องมีการศึกษาเพิ่มเติม การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นไปที่ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. ที่มีความเกี่ยวข้องกับการสื่อสารระหว่างบุคคล การทำงานเป็นทีม การปรับตัว การคิดเชิงบวก การบริหารเวลา และการโน้มน้าวใจ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของประธาน อสม. ต่อไป

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ภาคตัดขวาง เก็บรวบรวมข้อมูล ในปีงบประมาณ 2567 จากประธาน อสม. ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด จำนวน 1,080 คน⁽⁹⁾ กลุ่มตัวอย่างกำหนดขนาดตัวอย่างโดยมีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Krejcie และ Morgan⁽¹⁰⁾ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ซึ่งจะได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 284 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (proportional stratified random sampling) ตามวิธีการจัดสรรเป็นสัดส่วนกับขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ จากนั้นทำการสุ่มโดยใช้วิธีสุ่มแบบง่ายตามเกณฑ์การคัดเข้า ประกอบด้วย เคยหรือดำรงตำแหน่ง ประธานชมรม อสม. ระดับตำบล อย่างน้อย 1 ปีขึ้นไป สามารถตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และยินดีเข้าร่วมการวิจัยโดยสมัครใจ และเกณฑ์การคัดออก ประกอบด้วย ลาออก หรือให้ออกจากตำแหน่งประธานชมรม อสม. ขณะศึกษา และไม่อยู่ในบัญชี อสม. ขณะศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ-

หมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์เป็นอสม. ประสบการณ์ดำรงตำแหน่งประธานชมรม อสม. โดยลักษณะของข้อคำถาม เป็นการเติมข้อความลงในช่องว่างและการเลือกตอบ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ลักษณะข้อคำถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งหมด 40 ข้อ

ลักษณะข้อคำถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของการปฏิบัติเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย คำถามที่ใช้มาตรวัดตามเกณฑ์ Likert scale⁽¹¹⁾ แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 คะแนน ถึงมากที่สุด 5 คะแนน

ส่วนที่ 3 ทักษะซอฟต์แวร์สกีล ของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ การพูดและการโน้มน้าวใจ การทำงานเป็นทีม ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และการจัดการเวลา จำนวน 44 ข้อ

โดยลักษณะข้อคำถามเกี่ยวกับทักษะซอฟต์แวร์สกีล ประกอบด้วย คำถามที่ใช้มาตรวัดตามเกณฑ์ Likert scale⁽¹¹⁾ แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนทักษะอยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 คะแนนถึงมากที่สุด 5 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามผ่านการหาคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีความเที่ยงตรงของแบบสอบถามทั้งหมด (content validity index: CVI) เท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมด เท่ากับ 0.994 ขณะที่ค่าความ-

เชื่อมั่น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และทักษะซอฟต์แวร์สกิล มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.990 และ 0.993 ตามลำดับ

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะซอฟต์แวร์สกิล ด้วย Pearson product-moment correlation และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกับทักษะซอฟต์แวร์สกิล ด้วยสถิติ multiple regression analysis วิธี stepwise กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติจริยธรรมการวิจัยจาก คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา PH_CCO_REC 029/2567 เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2567

ผลการศึกษา

คุณลักษณะส่วนบุคคลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.60 อายุสูงสุด 89 ปี อายุต่ำสุด 30 ปี และอายุเฉลี่ย 56.36 ปี สถานภาพสมรส ร้อยละ 64.40 การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ร้อยละ 34.50 รายได้สูงสุด 50,000 บาท รายได้ต่ำสุด 1,000 บาท และรายได้เฉลี่ย 7,440.44 บาท ประสบการณ์การเป็นอสม. สูงสุด 50 ปี ประสบการณ์การทำงานต่ำสุด 1 ปี และประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 16.77 ปี การดำรงตำแหน่งประธานชมรม อสม. สูงสุด 46 ปี และต่ำสุด 1 ปี ระยะเวลาตำแหน่งประธานชมรม อสม. เฉลี่ย 9.28 ปี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	Mean	SD	ระดับความคิดเห็น
1. การสร้างแรงบันดาลใจ	4.29	0.57	มาก
2. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.28	0.57	มาก
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.24	0.58	มาก
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.22	0.60	มาก
ภาพรวม	4.26	0.56	มาก

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (mean=4.26, SD=0.56) เมื่อศึกษารายด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (mean=4.29, SD=0.57) รองลงมา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (mean=4.28, SD=0.57) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (mean=4.22, SD=0.60) ดังตารางที่ 1

ทักษะซอฟต์แวร์สกิลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ภาพรวม ทักษะซอฟต์แวร์สกิลอยู่ในระดับมาก (Mean=4.18, SD=0.55) เมื่อศึกษารายด้านพบว่า ทุกด้านมีทักษะอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการพูดและการโน้มน้าวใจ (Mean=4.21, SD=0.58) รองลงมา ด้านการทำงานเป็นทีม (Mean=4.20, SD=0.57) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Mean=4.12, SD=0.56) ดังตารางที่ 2

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กับ ทักษะซอฟต์แวร์สกิลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r=0.834$) เมื่อศึกษารายด้านพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงมาก ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($r=0.862$) และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($r=0.815$) ขณะที่ด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($r=0.766$) และด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกับทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 2 ทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทักษะซอฟต์แวร์สกีล	Mean	SD	ระดับทักษะ
1. การพูดและโน้มน้าวใจ	4.21	0.58	มาก
2. การทำงานเป็นทีม	4.20	0.57	มาก
3. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	4.18	0.58	มาก
4. การจัดการเวลา	4.17	0.58	มาก
5. ความคิดสร้างสรรค์	4.12	0.56	มาก
ภาพรวม	4.18	0.55	มาก

($r=0.753$) ดังตารางที่ 3

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดของ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา จากภาพรวม และรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด 2 องค์ประกอบ คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นทางปัญญา ดังตารางที่ 4

การสร้างสมการพยากรณ์ผู้วิจัยเลือกโมเดล 2 มาใช้ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่มีผลต่อทักษะซอฟต์แวร์

สกีลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 ตัว คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ซึ่งส่งผลทางบวก โดยใช้เป็นตัวทำนายทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ร้อยละ 74.8 ($R^2 = 0.748$) มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.278 จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า มีผลต่อทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยสามารถสร้างสมการทำนายได้ ดังนี้

สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 \text{ จะได้ว่า ;}$$

$GI = 0.741 + 0.639$ (การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล) + 0.174 (ด้านการกระตุ้นทางปัญญา)

สมการรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = X_1 + X_2 = 0.695 + 0.184$$

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กับทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา ($n = 284$)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ทักษะซอฟต์แวร์สกีล		ระดับความสัมพันธ์
	r	p-value	
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	0.862*	<0.001	สูงมาก
การกระตุ้นทางปัญญา	0.815*	<0.001	สูงมาก
การสร้างแรงบันดาลใจ	0.766*	<0.001	สูง
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	0.753*	<0.001	สูง
ภาพรวม	0.834*	<0.001	สูงมาก

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา (n = 284)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	b	SE ₀	β	T	p-value
Constant	0.741	0.122			
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	0.639	0.066	0.695	9.664	<0.001
การกระตุ้นทางปัญญา	0.174	0.068	0.184	2.557	0.011

R=0.865, R²=0.748, SE=0.278, F=6.537*, p=0.011

* p<0.05

นอกจากนี้ยังพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เข้าอยู่ในสมการถดถอย ได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจ และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ดังนั้น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านดังกล่าว จึงไม่สามารถอธิบายความผันแปร และไม่ส่งผลต่อทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิจารณ์

ทักษะซอฟต์แวร์สกีลโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของประธาน อสม. ที่เป็นผู้นำในด้านพฤติกรรม ทักษะคนที่เหมาะสมต่อการทำงานกับบุคคล และชุมชน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการพูดและการโน้มน้าวใจ ที่เป็นคุณลักษณะสำคัญในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์กับประชาชน โดยเฉพาะในภารกิจด้านสุขภาพ เช่น การรณรงค์ การสร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน และการเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของบำรุง วงษ์นิ่ม⁽¹²⁾ ที่พบว่า อสม. ที่มีทักษะการสื่อสารที่ดี จะสามารถส่งเสริมความรู้สุขภาพของประชาชน และเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพอื่น ๆ ได้ดีกว่า แต่ในขณะเดียวกัน ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งแม้อยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกทักษะ ทำให้แสดงถึงโอกาสในการพัฒนา ส่งเสริมให้ประธาน อสม. สามารถคิดเชิงระบบ และการใช้สื่อสมัยใหม่ จะช่วยเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของธัชชา ทวยจัด และเสาวนีย์ ทองนพคุณ⁽¹³⁾ ที่

พบว่า การจัดกิจกรรมที่ใช้ Design Thinking ช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของ อสม. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และทักษะซอฟต์แวร์สกีล อยู่ในระดับสูง และเมื่อระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับที่สูงขึ้น ทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา ก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย อธิบายได้ว่า ประธาน อสม. มีการกระตุ้นเพื่อน อสม. ในการปฏิบัติงานตามบทบาทของ อสม. คือ “แก้ข่าวร้าย กระจายข่าวดี ชี้บริการ ประสานงานสาธารณสุข บำบัดทุกข์ให้ประชาชน ดำรงตนเป็นตัวอย่างที่ดี” ซึ่งมีกระบวนการในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของเพื่อน อสม. และทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง มีการตั้งเป้าหมายการทำงานตามกรอบเวลา อีกทั้งใช้ประสบการณ์ในการเป็น อสม. มอบหมายงานให้มีความเหมาะสมกับความสามารถของ อสม. แต่ละคน สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า อสม. ได้รับการอบรมตามมาตรฐานและบทบาทหน้าที่ในฐานะผู้นำด้านพฤติกรรมสุขภาพ และการบริการสาธารณสุข ในการส่งเสริมสุขภาพ เฝ้าระวังและป้องกันโรค รวมถึงการช่วยเหลือปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด⁽⁶⁾ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า อสม. ต้องการได้รับการพัฒนาต่อเนื่องในเรื่องความรู้ และทักษะการดูแลสุขภาพ เพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆ ที่

เกิดขึ้น โดยเฉพาะประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา ต้องเป็นผู้ดำเนินการกล้าเผชิญหน้ากับปัญหา และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล⁽¹⁴⁾ เมื่อ ประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรามีความเป็นผู้นำด้านสุขภาพจะส่งผลให้ประชาชนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การเข้าใจถึงความแตกต่างของบุคคล การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับบุคคลและการให้ความสำคัญกับสมาชิก อสม. ซึ่งยังสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า อสม. ที่มีภาวะผู้นำในการบริการสุขภาพต้องมาจากปัจจัยภายในของตัวบุคคลเป็นหลัก นึกถึงความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม มีความเสียสละการทำงานด้วยความมั่นคงทางจิตใจ โดยการที่มีประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทราที่สามารถเปลี่ยนแปลงและมีแรงจูงใจในการบริการสาธารณะจะช่วยส่งเสริมการทำงานของ อสม. ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพการบริการสาธารณสุขในชุมชน⁽¹⁵⁾

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อทักษะซอฟต์แวร์สติกของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา ในด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นทางปัญญา อธิบายได้ว่า การดำรงตำแหน่งประธานอสม. ไม่ว่าจะอยู่ในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอหรือระดับจังหวัด ต้องให้ความสำคัญกับความสามารถเฉพาะของแต่ละบุคคล จะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย ประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นผู้ที่ต้องรับรู้ และเข้าใจสถานการณ์ที่ซับซ้อน เพื่อสื่อสารการแก้ไขปัญหาระหว่างอาสาสมัครกับ รพ.สต. สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่อธิบายว่า ผู้นำจะมีการดูแลเอาใจใส่รายบุคคล ทำให้เพื่อนร่วมงานรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญรวมถึงการประพฤติที่แสดงให้เห็นว่าเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น บางคนได้รับกำลังใจมากกว่า บางคนได้รับอำนาจ การตัดสินใจด้วยตนเองมากกว่า ทั้งยังกระตุ้นให้ผู้ตาม แสดงความคิดและเหตุผล สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ตามว่าปัญหาทุกอย่างต้อง

มีวิธีแก้ไข แม้จะมีอุปสรรคในการทำงาน⁽²⁾ สอดคล้องกับการศึกษา ที่พบว่า ผู้นำ อสม. ที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิกที่ดีในการปฏิบัติงาน จะได้รับความไว้วางใจจาก อสม. ให้เข้ามาเป็นแกนนำ กระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลให้การปฏิบัติงานราบรื่น และมีประสิทธิภาพ⁽¹⁶⁾ เช่นเดียวกับการศึกษาภาวะผู้นำแห่งการรับใช้ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่พบว่า ผู้นำ อสม. ต้องเป็นผู้ให้การช่วยเหลือ พัฒนาทางปัญญา มีการทำงานเพื่อสร้างความสามัคคีในชุมชน ให้ชุมชนตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน นอกจากนี้ยังตรงกับการศึกษาที่พบว่า อสม. และผู้นำชุมชน มีส่วนในการสื่อสารให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริง รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่น ไว้วางใจให้เกิดขึ้นภายในชุมชน และอัปเดตข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ กันอย่างต่อเนื่อง^(15,17)

จุดเด่นของการศึกษา

1. การศึกษาได้เชื่อมโยงแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กับทักษะซอฟต์แวร์สติก ซึ่งยังมีการศึกษาน้อยทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งการศึกษาในประธาน อสม. ซึ่งถือเป็นผู้นำระดับชุมชนที่มีบทบาทสำคัญในระบบสุขภาพปฐมภูมิ

2. การศึกษากลุ่มตัวอย่างทุกระดับตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัดในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งสะท้อนบริบทที่หลากหลายทั้งในพื้นที่เมืองและชนบท สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นที่มีลักษณะคล้ายกันได้

ข้อจำกัดของการศึกษา

1. การศึกษาไม่มีการเพิ่มเติมข้อมูลเชิงคุณภาพ อาทิ การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม ซึ่งอาจช่วยอธิบายบริบทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และทักษะซอฟต์แวร์สติกได้อย่างลึกซึ้งและเฉพาะมากขึ้น

2. แม้ว่าจะมีการเก็บข้อมูลหลายระดับ แต่การจำกัดพื้นที่ศึกษาเพียงจังหวัดเดียวอาจทำให้ผลลัพธ์อาจยังไม่ครอบคลุมในบริบทที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. จากผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง และทักษะซอฟต์แวร์สกีลของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน แสดงให้เห็นถึง การปฏิบัติงานของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทราต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และความสามารถที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถนำความรู้และแนวทางการปฏิบัติรวมถึงประสบการณ์ถ่ายทอดสู่สมาชิก อสม. และประชาชนในชุมชน

2. จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องเป็นเวลานาน และดำรงตำแหน่งประธานมากกว่าหนึ่งระดับ การเพิ่มพูนทักษะความรู้ในด้านภาวะผู้นำ และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง จะเป็นการพัฒนาศักยภาพของประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้สูงขึ้น และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับ รพ.สต. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้อย่างเต็มความสามารถ

3. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผู้นำ หรือแนวทางการสร้างทักษะการเรียนรู้ใหม่ (upskill) ด้านความคิดสร้างสรรค์ หรือการใช้สื่อ สำหรับ ประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ หรือเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และทักษะซอฟต์แวร์สกีลเชิงลึกมากขึ้น จากการมีส่วนร่วมของชุมชนทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเชิงทดลอง หรือกึ่งทดลองเพื่อพิสูจน์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และทักษะซอฟต์แวร์สกีล

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หรือทักษะซอฟต์แวร์สกีลกับตัวแปรอื่นๆ ในประธาน อสม. จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำผลที่ได้พัฒนาศักยภาพ ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากผู้เกี่ยวข้องหลายท่านอย่างดี ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพภาคประชาชน สำนักงาน-สาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา ประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัดปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลวิจัย ขอขอบคุณผู้บริหาร และคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. สิริพัชร งามไตรโร. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ กรณีศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา [สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต]. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; 2565. 124 หน้า.
2. Bass BM, Avolio BJ. Improving organizational effectiveness through transformational leadership. Thousand Oaks: Sage Publications; 1994.
3. Heifetz R, Grashow A, Linsky M. The practice of adaptive leadership: tools and tactics for changing your organization and the world. Boston: Harvard Business Press; 2009.
4. เจนณีย์ ศไชยวิบูลย์, วิภาดา ประสารทรัพย์. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในศตวรรษที่ 21. รายงานการประชุม Graduate School Conference; 3 เม.ย. 2566; มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา; 2566.
5. Life at AI GEN. AI skill in 2024: อยากทำงานด้าน AI ต้องมีทักษะอะไรบ้าง? [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [สืบค้นเมื่อ 18 มี.ค. 2567]. แหล่งข้อมูล: <https://aigencorp.com/must-have-ai-skill-in-2024/>

6. วไลพร นามศรี, อีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน. ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในจังหวัดพะเยา. วารสารสาธารณสุขมูลฐาน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) 2567;39(1):47-61.
7. Schultz DS, Lotz JC, Lee SM, Trinidad ML, Stewart JM. Structural factors that mediate scleral stiffness. Invest Ophthalmol Vis Sci 2008;49(10):4232-6.
8. สุกเนตร์ ชัยนา, พิชัย เอี่ยมธรรพจน์, สังคม ศุภรัตน์กุล. แนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ด้านการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อในพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบ้านจั่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. ใน: เกียรติไชย พักศรี, บรรณาธิการ. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 20; 15 มีนาคม 2562; มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2562. หน้า 2032-45.
9. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. รายงานจำนวน อสม. แยกตามอำเภอ [อินเทอร์เน็ต]. 2568 [สืบค้นเมื่อ 3 พ.ค. 2567]. แหล่งข้อมูล: <https://www.thaiphc.net/phc/phcadmin/administrator/Report/OSMRP000S8.php>
10. Krejcie RV, Morgan DW. Determining sample size for research activities. Educ Psychol Meas 1970;30(3):607-10.
11. Likert R. A technique for the measurement of attitudes. Archives of Psychology 1932;140:1-55.
12. บำรุง วงษ์น้อม. การพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายสุขภาพอำเภอท่าม่วง. วารสารโรงพยาบาลลิ่งห์บุรี 2565;31(2):54-67.
13. ธัชธา ทวยจัด, เสาวนีย์ ทองนพคุณ. การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจังหวัดจันทบุรี. วารสารการแพทย์และสาธารณสุขมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2567;7(1):75-86.
14. วิเชียร เทียนจารุวัฒนา, กิตติพร เนาว์สุวรรณ, สายสมร วชิระประพันธ์. การพัฒนากำลังคนสาธารณสุขเพื่อสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ. วารสารวิชาการสาธารณสุข 2564;30(4):743-59.
15. Wongpreedee A, Sudhipongpracha T. Street-level quasi-bureaucracy and professional discretion: how transformational leadership and public service motivation influence village health volunteers' professional discretion. Int J Sociol Soc Policy 2024;44(3):390-407.
16. นพรัตน์ ยิ้มพิรัตน์. การพัฒนาชุมชนต้นแบบสุขภาพดี ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ของผู้นำอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน. วารสารวิชาการ และการพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีจกริรัช 2567;4(1): E000845.
17. อัยบ ชาตัตคาน. กลยุทธ์การบริหาร แบบมีส่วนร่วม ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และผู้นำชุมชนในการป้องกัน และเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อำเภอวิภาวดี สุราษฎร์ธานี. วารสารรัชต์ภาคย์ 2566;17(51):368-85.

**The Relationship between Transformational Leadership and Soft Skills of
Village Health Volunteer Leaders in Chachoengsao Province**

Yananthorn Krapthip, Dr.P.H.*; Phanthakan Yuenyong, M.P.H.**

* Faculty of Public Health and Allied Health Sciences, Praboromarajchanok Institute; ** Faculty of Public Health, Valaya Alongkorn Rajabhat University, Thailand

Journal of Health Science of Thailand 2026;35(2):323-32.

Corresponding author: Phanthakan Yuenyong, E-mail: yy.phanthakan@gmail.com

Abstract: Transformational leadership is the ability to adapt and change in the right direction, enabling teams to ride the waves of change with flexibility and adaptability. Soft skills are a key component in helping leaders deal with obstacles and create an environment conducive to change appropriately. This analytical cross-sectional study aimed to examine the levels and relationships of transformational leadership with soft skills, as well as the impact of transformational leadership on soft skills of the heads of village health volunteers (VHV) in Chachoengsao Province. The sample consisted of 284 heads of VHV clubs at the village, sub-district, district and provincial levels, using Krejcie and Morgan's sample size calculation formula. The instrument used was a questionnaire on transformational leadership and soft skills of village health volunteer leaders consisted of 3 parts as follows: part (1) a questionnaire on personal characteristics; part (2) opinions on transformational leadership; and part (3) soft skills. The reliability of the whole questionnaire was 0.994. Data were analyzed using descriptive statistics, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis with a stepwise method, with the statistical significance level set at 0.05. The study found that the level of transformational leadership (mean=4.26, SD=0.56) and soft skills (mean=4.18, SD=0.55) were at high levels. Overall, there was a very high positive correlation ($r=0.834$), with individual consideration ($r=0.862$) and intellectual stimulation ($r=0.815$) showing very high positive correlations. Additionally, the predictors of transformational leadership that positively impacted soft skills were individual consideration and intellectual stimulation, predicting 74.8% ($R^2 = 0.748$) of the soft skills of the heads of VHV in Chachoengsao Province, with an error margin of 0.278%. Therefore, continuous enhancement of knowledge in leadership and management will further develop the potential of the heads of VHVs, enabling them to work effectively with sub-district health promoting hospitals, district public health offices, and provincial public health offices.

Keywords: soft skills; village health volunteer leader; transformational leadership